

Odesszai küldöttség Csongrád megyében

Napirenden: a lakosságellátási tapasztalatok

Amint tegnap, a Csongrád Megyei Tanács vb-teremben rendezett megbeszélésen is szóba került a Szovjetunió politikai, allami gazdasági, társadalmi vezető testületei is folyamatosan keresik a megoldásokat, módszereket a lakossági szolgáltatások fejlesztésére. Ilyen megbízatással érkezett most megválasztott N. V. Kolisnyicsenko, az Odessza Területi Lakosságellátási Igazgatóság vezetője és V. M. Kasulskij, a Kótvoszki járási szakvezető.

A megyei párt- és tanácsszékházban Szabó Jánosné, a megyei tanács elnöke-

lyettese arról szól a delegáció köszöntése során, hogy vidékünkön a járások megszűnése után előtérbe került a városkörzeti ellátás bővítése, erősítése, javítása. A megyei vezető testületek folyamatosan figyelemmel kísérik, hogy milyen minőségben, mennyiért, látnak el az állami és a szövetkezeti cégek a növekvő lakossági igényeket.

Az elnökhelyettes elmondta kialakult a szolgáltatások ágazati és hálózati rendszere. Pillanatnyilag 180 állami vállalat, szövetkezeti társulás és 6 ezer 400 kisiparos áll a la-

kosság rendelkezésére. Rendszerek a felmérések is, annak érdekében, hogy a szombati, vagy az ötnapos nyújtott műszakos szolgáltatások találkozzanak a megrendelők igényével.

Tegnap délután Huber Bertalan, a megyei tanács vb ipari osztályának vezetője adott tájékoztatást a vendégeknél a megye szolgáltatói intézményrendszeréről. Ma, kedden a Kiszárnál, a Kiszárnál a Patyolatnál, holnap, szerdán a Csongrád Megyei Vízmű Vállalatnál és a Csongrádi Áfészárnál tesz látogatást a küldöttség.

Közúti ellenőrzés

Mintha nem is december első hetét zártuk volna. A hét végén szárazon porlótak Szeged útjai. Csúszós jég, sár, szitáló hó és eső nem hátráltatta az autósokat. Azért a rossz időre készülni kell, nem árt átvizsgálni a kocsik gumijait, s minden alkatrészt, hogy jól működik-e, hiszen bármely pillanatban beköszönhet a tél.

A városi rendőrkapitány ság vasárnap este a veszélyes közlekedési csomópontokat ellenőrizte. Figyelemmel kísérték az autósok figyelmét, a kocsik műszaki állapotát, de a gyalogosok közlekedését is. Az Odesszai körút, a Bérkert utca, az Anna-küti útkereszteződés, a Csongrádi és a József Attila sgt., a Széchenyi tér, a Hid utca, a Nagykörút kereszteződésai és néhány városba vezető út a veszélyes kategóriába sorolandók. A táblák, a lámpák ellenére többször történik baleset a város e pontjain még akkor is,

ha az útviszonyok kifogástalanok — mint vasárnap — is voltak. Végigjártunk néhány ellenőrzési pontot, s „első kézből” kaptunk információkat a tapasztalatról. A Széchenyi tér, a Hid utca közlekedői nem okoztak különösebb gondot. Hogy a Kelemen utcából jobbra kisivernék bekanyarodni az öreg hid felé csak célforgalom esetén szabad, már lassan megszokják a szegediek. Egyre kevesebb alkalommal kényszerülnek magyarázkodni, bírságot fizetni. A villamosmegálló, trolis-, autóbussz megálló a Széchenyi téren, sokszor elfelejtetik a sietős gyalogosokkal: nézzék a lámpákat is saját érdekében. Persze úgy szokott az lenni, amikor látjuk rendőr is felügyel, óvatosabbak vagyunk. Mint az a motoros is, aki az egyenruhások láttán hirtelen visszafordult a Hid utcában —, biztosan jó oka volt rá. A Dorozsmai úton radarral is kontrollálták az autók

Négyszáz vizsgálat — télelőn

sebességét. Ottjártunkkor épp egy segédmotor-kerék-párokat ellenőriztek, az iratok, a járművet rendben tartatták. A Fehér Zsoltavás is körültekintően indult útnak. Jól jött viszont egy Trabantosnak a rendőri figyelmeztetés a Szabadkai úton. A vasúti kereszteződésben meg kellett állnia, pirosat jelzett a fényoszlop. Mikor újra elindulhatott, elfelejtette bekapcsolni a lámpákat. Egy másik autós „nem vette észre”, hiányoznak a kocsijáról a sárvédők. A harmadik jogosítvány nélkül járt Makón. Több autós bánta, hogy megfedkezett a biztonsági övről (jó tudni, a gépkocsivezető felelős azért is, hogy az utasok bekötik-e magukat.)

A vasárnapi közúti ellenőrzés során közel 400 vizsgálatot tartottak. Tizenegy szabálysértési eljárást kellett indítani ittas vezetésért, gyorsjáratért, s egyéb szabálysértésért. 32 esetben bírságot, két vezetői engedélyt vontak be. M. E.

A regionális hamvasztó ürügyén

Temetkezési kultúránkról

A halál valahol mindig fel foghatatlan, megérthetetlen, megbotránkoztató. Valaki elmegy és sosem jön vissza. Egy haláleset feldúlja a hozzátartozókat, és — valljuk be — érzelmileg alkalmatlanná teszi őket a hivatalos ügyintézésre.

Márpedig azt kell. Négy példányos halottvizsgálati bizonyítvány, statisztikai lap, zöld színű SZTK-lap és minimum két személyi igazolvány. Ezek alapján majd halotti anyakönyvi kivonat.

A halál adminisztrációs ügyintézés, bürokrácia is. Muszáj. Vannak intézmények, vállalatok, kisiparosok, akiknek a gyászszertartás üzlet. Nem kell ennek okvetlenül a rossz csengésű üzlet szónak lenni. De a családnak az marad.

Iszonyúan hangzik, de tervek, előirányzatok, és költségvetési kalkulációk ezekben a szakmákban is léteznek. Várhatóan ennyi urna, ennyi koporsó, ennyi szemfodél kell. Hátborzongató, de kell.

Polgári gyászszertartás intézésével a családi intézet foglalkozik. Mármost az adminisztrációval. A temetéssel a temetkezési vállalat munkáját bonyolulttá teszi, hogy nem egyszemélyi felelősei a dolgoznak.

Az országban eddig csak Budapesten és Debrecenben működött halotthamvasztó

ezért volt késedelmes a gyászszertartás. A szegedi krematórium kivitelezési tárgyalásai 1980-ban kezdődtek. Két évvel később elkészültek Nyilasi Imrénének, a Csomiterv mérnökének tervei, és mostanra befejezéséhez közeledik a több mint 100 millió forint értékű beruházás. A ravatalozószárnyon és a környezeten dolgoznak még, a gépi-technikai berendezés már működik. Később alakítják majd az épülethez tartozó mintegy öt és fél hektárnyi területet.

A regionális halotthamvasztó öt megyére (Békés, Csongrád, Bács-Kiskun, Baramony és Tolna) kiterjedően szolgál. Egyelőre egy műszakban üzemel a meglévő két svéd kemence, szükség esetén azonban teljesítményük növelhető. Működőtője a Szegedi Városgazdálkodási Vállalat. Sok esetben keresték őket, akik meg szeretnének ismerkedni a krematóriummal, működésével. A vállalat erre lehetőséget biztosít: minden pénteken délután 2 és fél 4 között meg lehet nézni a halotthamvasztót.

Bevallom, én kicsit félve mentem el. A látottak — a patikatisztaság, a még félig kész kegyeleti helyiségek izléses berendezése — megleptek, megnyugtattak. Beszélni, írni róla bármennyire nehéz is úgy, hogy

morbidnak ne hangozzék; hozzátartozók életünkhöz a halál. A hamvasztás pedig higiénikus, és sok szempontból előnyös, korszerű temetkezési forma.

A néphagyomány a temetkezési szokásainkban is él. A polgári gyászszertartás terjedése nem szüntette meg végképp a circum dedertuntot. Egyes vidékeken ma is fehér a gyász színe, ma is letakarják a túkról, ha halottja van a háznak. Sok ember van, aki iszonyatosan érzi, hogy halála után elégecsék a testét, viszont soknak éppen ez a kívánsága. Ma már lehetőség van az urna hazavitelére, vagy a hamvak szétszórására is.

A halál viszont örökre megmarad az élet tudomásul vett és tudomásulve-tellen velejárájának. Hogy könnyebbé legyen, a kulturált temetkezésen is múlik. A hagyományos temetés, vagy a hamvasztás — ez a család választása. A szertartás milyensége, az oda nem figyelésből eredő, néha hátborzongatóan morbid „mel-lékörülmények”, főleg a ráadásizgalom még jobban megnehezítik a végző búcsút. Alszeméremből vagy mert nem akarunk magunknak még több fájdalmat, nem beszélünk róla. De ez nem azt jelenti, hogy bele tudunk törődni.

Mint ahogy az elmúlásba sem.

Regős Éva

Népfrontkongresszus előtt

Társadalmi közmegegyezéssel

Néhány nap múlva összeül a Hazafias Népfront VIII. kongresszusa. Az Országos Tanács itt számot ad arról, hogy a népfrontmozgalom az elmúlt öt évben, a nehéz gazdasági és világpolitikai helyzetben, hogyan végezte munkáját. E fél évtized folyamán hazánkban nőtt a közéleti érdeklődés, megnövekedtek a népfrontmozgalommal szembeni társadalmi igények, s a szocialista demokrácia fejlődésével folyamatosan bővült a mozgalom tevékenységi köre.

Gazdasági gondjaink ellenére megőriztük társadalmunk stabilitását, szocialista rendünk olyan alapvető vívmányait, mint a létbiztonság és a teljes foglalkoztatottság. Népünk kinyilvánította — az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választása során szavazataival is megerősítette —, hogy nemzeti programnak tekintti az MSZMP XIII. kongresszusának a gazdasági és társadalmi gondjaink megoldását szolgáló határozatait, s minden erejét, cselekvőképességét latba veti, hogy szocialista építómunkánk megvalósuljon.

Az utóbbi években fokozódott a világpolitikai feszültség. Aggasztóan sok fegyver halmozódott fel a világban! A béke fenntartása és megőrzése, a társadalmi haladás előmozdítása fokozott erőfeszítéseket kíván az emberiségtől. Azért küzdenek a Szovjetunió és a Varsói Szerződés más tagállamai is békekezdeményezéseikkel, hogy a vitás kérdések tárgyalások útján oldódjanak meg, s akadálytalan legyen az országok, népek gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolatainak fejlődése.

A népfrontmozgalom sokrétű tevékenysége fontos tényezője hazánkban a társadalmi stabilitás megőrzésének, a nemzeti egység erősödésének, szocialista építómunkánkhoz. Az MSZMP XIII. kongresszusa is elismeréssel méltatta, hogy a Hazafias Népfront eredményesen támogatja a párt programját, szövetségi politikáját, a szocialista célok jegyében megvalósuló nemzeti összefogást.

A népfrontbizottságok tevékenyen részt vesznek a közjogi feladatokban, a településpolitikai alakításában, a településfejlesztő társadalmi munka szervezésében, a környezet- és természetvédelem feladatainak megvalósításában, a fogyasztók érdekeinek védelmében, a népesedéspolitikai és a családvédelmi tennivalók kidolgozásában, végrehajtásában. Mozgalmunk igyekszik tudatosan közreműködni a szocialista életesemények, magatartási normák, a szocialista életmód kialakításában, terjesztésében. Gazdasági gondjaink, s a belőlük fakadó feszültségek azonban fékeznek e törekvéseket.

A népfrontbizottságok többsége a közvetlen lakóhelyi politika formálásában jelentős szerepet tölt be. Sok esetben kezdeményeznek a lakóközösség gondjainak enyhítését, közérzetet javító akciókat, és mind eredményesebb együttműködés bontakozik ki a tanácsokkal és a lakóhelyi társadalmi szervezetekkel.

A népfrontmozgalom sokszor illetik azal a váddal, hogy túl sok mindennel foglalkozik, „elapózza” magát. A látszat talán valóban ez. De el kell mondani, hogy a népfrontmozgalom minden olyan feladat képviselőjét vállalja, amely az állampol-

gárokkal, társadalmi életünk fontos tevékenységével kapcsolatos, és a szocialista fejlődést szolgálja. Szinte felsorolhatatlan a lehetséges feladatok köre. Csak egyet kiemelve közülük: a VI. ötéves tervben a lakosság által végzett lakóhely-fejlesztési társadalmi munka összértéke várhatóan meghaladja az 50 milliárd forintot! Ezekben a munkákban a gyermekintézményekhez kapcsolódó tevékenység mellett előtérbe kerültek a közművek, a szolgáltatás, a kereskedelem, az egészségügy fejlesztését segítő feladatok.

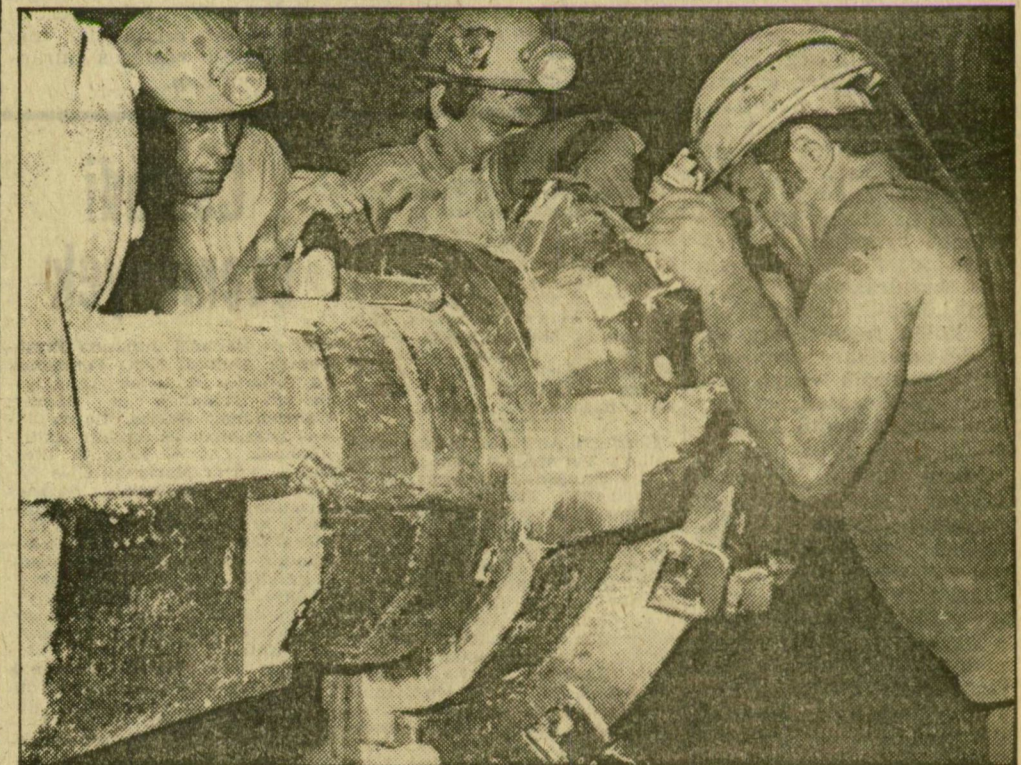
A népfrontmozgalom nyolcadik kongresszusára készül. Mit várhatunk a kongresszus munkájától? Adjon újabb erőt a népfront több százezer aktivistájának és ezen keresztül az egész társadalomnak az országépítő munka folytatásához. Olyan történelmi időszakban élünk, amikor különösen fontos a társadalmi közmegegyezés és az együttműködés. Hazánk fejlődésének irányával a lakosság döntő többsége egyetért, természetesen vannak vitát kiváltó okok, célok, véleménykülönbségek. A vitára szükség van, a népfront fórumai eddig is, ezután is helyet adnak ezeknek... Arra törekszünk, hogy az egymástól eltérő, különböző vélemények tiszteltben tartásával szüljék meg a többségi akaratot, érdeket kifejező, közös álláspontot.

A nyolcadik kongresszus fontos feladatának tekinti, hogy az eddigiekhez is jobban kifejezze a népfront tömegmozgalmi és politikai tömörülés jellegét: sorabban szívesen lát mindenkit — ideológiai fenntartások nélkül —, aki társadalmi tevékenységével hozzájárul az ország anyagi és szellemi gyarapításához, legyen munkás, vagy értelmiségi, nő vagy férfi, vallásos vagy ateista, idős vagy fiatal, magyar vagy más anyanyelvű.

A társadalmi és tömegszervezetek — sajátos feladataik betöltése mellett — az MSZMP részvételével és vezetésével együttesen alakítják a népfrontmozgalom, amely így válik a párt szövetségi politikájának átfogó keretét. Ezt a politikai tartalmat fejezte ki az is, amikor az elmúlt hetekben újjáválasztott több mint 4 ezer 600 népfrontbizottság tagjainak kétharmadát a lakosság közvetlenül, egyharmadát a népfrontba tömörült társadalmi szervezet testületeiben választották. Tehát növekszik a lakossági érdeklődés és érdekelttség a népfrontbizottság összetétele iránt, másrészt a megválasztott személyek még nagyobb felelősséggel dolgoznak, hiszen az őket ismerő közösség, testület megbízásából tevékenykednek a népfrontmozgalomban. Ez a megbízás ellenőrizhető, számonkérhető.

A kongresszus számárad is, de több annál. Akkor tölti be hivatását, ha a népfrontmozgalom célját, tevékenységét az eddigiekhez is erősebben a közügy rangjára emeli. Elő kell segítenie a XIII. pártkongresszuson kidolgozott, a népfront választási felhívásában megfogalmazott országépítő program megvalósítását. Ehhez meg kell nyerni az állampolgárok cselekvő támogatását. Mindenkit, aki felelősséget érez népe, nemzete, családjáé és önmaga jelenéért, jövőjéért.

Csiznás Attila

A lencse-hegyi szénbánya

Az eocénprogram negyedik bányája, a Lencse-hegy II., megkezdte a termelést december 6-án. A dorogi vállalat új bányája lakossági szent ad: ötezer kalóriás barnaszén. A 17 millió tonnás szénvagyont előreláthatólag 20 évre lesz elég. A pajzsos biztosítási frontfejlesztés 1988-ra éri el az egymillió tonna termelést, valamennyi munkafolyamatot gépesítettek. A képen: munkában a „Béke és barátság” szocialista brigád.